

ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ

Πολιτιστική Γειτονιά Συκεών

Του Δήμου Νεάπολης - Συκεών

ΠΡΟΤΑΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ

A. ΓΕΝΙΚΑ

Η Πολιτιστική Γειτονιά του Δήμου Νεάπολης – Συκεών (εφεξής ΠΓ), έχει μια διττή λειτουργία και προοπτική: από τη μια αναβαθμίζει τα λεγόμενα προσφυγικά και όλη την περιοχή που εφάπτεται της βόρειας πλευράς των βυζαντινών τειχών, ενώ από την άλλη ευελπιστεί να δημιουργήσει μια ολοκληρωμένη πρόταση πολιτιστικής δημιουργίας.

Ορμώμενη ακριβώς απ' αυτήν τη διττή λειτουργία, κάθε σκέψη αξιοποίησης, βελτίωσης και ανάπτυξης της ΠΓ θα πρέπει να ενεργοποιείται με στόχο αφενός τη διαρκή λειτουργία των δομών της και αφετέρου την ενεργό συμμετοχή και εμπλοκή των κατοίκων της περιοχής, ολόκληρης της πόλης και της ευρύτερης Θεσσαλονίκης.

A1. Η καθημερινή λειτουργία

Η πρόταση λειτουργίας εξυπηρετεί αυτόν το στόχο και στη ραχοκοκαλιά της έχει έναν κεντρικό άξονα που θέλει όλες τις δομές να λειτουργούν συνεχώς, το πρωί με επισκέψεις μαθητών και επισκεπτών, παράλληλα με τη δουλειά των υπευθύνων και το απόγευμα μέσω εξειδικευμένων εργαστηρίων. Όλη αυτή η λειτουργία θα συναιρείται και θα ενισχύεται από κεντρικές και συμμετοχικές εκδηλώσεις σε τακτά διαστήματα και ειδικές γιορτές.

Ειδικότερα, τα πρωινά, σε συγκεκριμένες ώρες, μαθητές σχολείων απ' όλη τη Θεσσαλονίκη και σταδιακά ευρύτερων περιοχών, θα επισκέπτονται τους χώρους για να παρακολουθήσουν την εργασία των καλλιτεχνών, με μικρές εισηγήσεις, ίσως μίνι εργαστήρια, θα ξεναγούνται στην περιοχή και την ιστορία της, με μια μικρή διαδρομή στα βυζαντινά τείχη και θα φεύγουν με κάποια αναμνηστικά.

Τα απογεύματα κάποια από τα εργαστήρια και τα κέντρα θα μετατρέπονται σε εργαστήρια τεχνών για ανηλίκους και ενηλίκους, που μετά την εγγραφή τους θα διδάσκονται για ένα τρίμηνο (χρόνος ενδεικτικός) την τέχνη που επέλεξαν.

A2. Σαββατοκύριακα – ειδικές περιπτώσεις

Τα Σαββατοκύριακα, επίσης, προτείνεται η λειτουργία πολύωρων παιδικών εργαστηρίων (τα πρωινά του Σαββάτου) με σκοπό την εκμάθηση τέχνης και τεχνικής και στόχο την παρουσίαση της δουλειάς σε μεγάλες ανοιχτές γιορτές. Το υπόλοιπο Σαββατοκύριακο μπορεί να χρησιμοποιείται από τους καλλιτέχνες, όπου σε εκδηλώσεις που θα οργανώνουν οι ίδιοι ή ο Δήμος ή άλλος φορέας, θα μπορούν να δείχνουν τη δουλειά τους.

Όλος ο χώρος της ΠΓ θα μετατρέπεται, ανάλογα την εποχή και τις δραστηριότητες σ' ένα ζωντανό οργανισμό.

B. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ

B1. Κέντρο Πληροφόρησης

1α. Προηγούμενη χρήση – υπάρχουσα κατάσταση

Το κτίριο που έχει οριστεί ως Κέντρο Πληροφόρησης βρίσκεται σε μάλλον προνομαϊκή θέση, ειδικά για κάποιον που επισκέπτεται τα τείχη και κάνει τη διαδρομή που ορίζεται από την οδό Έβρου.

B1β. Προτεινόμενη λειτουργία

Το Κέντρο Πληροφόρησης είναι το «πνευμόνι» της ΠΓ, αφού εκεί θα οργανώνεται όλη η λειτουργία της και από εκεί θα διαχέονται όλες οι πληροφορίες. Ο επισκέπτης εδώ θα πρέπει να βρίσκει πληροφόρηση και ενημέρωση: α) για την ιστορία της περιοχής, των προσφυγικών και πώς έγιναν, αλλά φυσικά και για τα βυζαντινά τείχη, β) για το ιστορικό της αποκατάστασης και της διατήρησης του συνοικισμού, με αναφορές στην πολιτική διατήρησης του Δήμου, γ) για όλες τις δραστηριότητες της ΠΓ και των εργαστηρίων, δ) για όλες τις πολιτιστικές και καλλιτεχνικές δραστηριότητες του Δήμου Νεάπολης – Συκεών και των δομών του, ε) για το πού και πώς πρέπει να κατευθύνεται ο δημότης, σχετικά με τις υπηρεσίες του Δήμου Νεάπολης – Συκεών και στ) για τις ευρύτερες πολιτιστικές δραστηριότητες στην περιοχή της Θεσσαλονίκης και των φορέων και οργανισμών της.

- Οργάνωση της γειτονιάς των προσφυγικών, αλλά και των κατοίκων. Η αρχική ιδέα της δημιουργίας της ΠΓ ήταν να συνδυαστεί ο τόπος κατοικίας με τη λειτουργία των εργαστηρίων και της πολιτιστικής δραστηριότητας κι έτσι δε θα πρέπει η περιοχή να μετατραπεί σ' ένα ιδιότυπο πολιτιστικό... γκέτο. Απεναντίας, οι κάτοικοι θα πρέπει να νιώσουν ως δικό τους όλο αυτό που δημιουργείται και να συμμετέχουν ενεργά, εξασφαλίζοντας έτσι και τη ζωντανή λειτουργία και ασφάλεια όλης της περιοχής.

- Δημιουργία διαδικτυακών σελίδων. Το Κέντρο Πληροφόρησης θα δημιουργήσει ειδική ιστοσελίδα της ΠΓ που θα περιέχει όλα τα νέα, τις δραστηριότητες και τις πληροφορίες των εργαστηρίων και των δράσεων. Θα φροντίζει για τον εμπλουτισμό της, την ανανέωση και τη διάδρασή της.

B2. Εργαστήρια Ζωγραφικής

α. Προηγούμενη χρήση – υπάρχουσα κατάσταση

Τα δύο κτίρια που προορίζονται για εργαστήρια ζωγραφικής, τα οποία ενοποιούνται μέσω του υπαίθριου χώρου, πριν την αποκατάσταση ήταν εγκαταλελειμμένα.

Τα εργαστήρια ζωγραφικής είχαν χρησιμοποιηθεί την προηγούμενη χρονιά ως τέτοια, με τη δημιουργία μαθημάτων για ανέργους και με μεγάλη συμμετοχή, πράγμα που δείχνει την ανάγκη συνέχειας και εμπλουτισμού. Στο χώρο υπάρχουν μικρές υποδομές από την προηγούμενη χρήση,

B2β. Προτεινόμενη λειτουργία

Ο χώρος θα μπορούσε να αποτελέσει ατελιέ ενός ζωγράφου, ο οποίος θα παρέδιδε και μαθήματα – σεμινάρια. Υπό αυτή τη λειτουργία υπάρχουν πολλοί νέοι καλλιτέχνες που θα μπορούσαν να εξυπηρετήσουν αυτόν το σκοπό

B3. Εργαστήριο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης

3α. Προηγούμενη χρήση – υπάρχουσα κατάσταση

Το κτίριο του Εργαστηρίου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης είναι από τα πιο προβεβλημένα, αφού βρίσκεται δίπλα στο πάρκινγκ και σε άμεση συνάφεια με την κεντρική οδό Ελπίδος, εξαρχής ορατό.

Το Εργαστήριο χρησιμοποιήθηκε αρχικά για το σκοπό για τον οποίο έγινε και φιλοξένησε μικρά παιδιά που ήρθαν σε μια πρώτη επαφή με τα φυτά. Μάλιστα, υπήρξε και δραστηριότητα με φύτευση, αλλά και επίσκεψη και οργάνωση του μικρού εκπαιδευτικού κήπου που υπάρχει σε άλλο σημείο της ΠΓ. Στο χώρο υπάρχει ειδικός εξοπλισμός (τραπεζοκαθίσματα, πάγκοι) για μικρούς μαθητές.

Το τελευταίο διάστημα οργανώθηκαν εκεί και επισκέψεις μεγαλύτερων σε ηλικία ομάδων, όπως τα ΚΑΠΗ. Τους έγιναν μαθήματα γύρω από την περιβαλλοντική αγωγή, με ειδικές δράσεις για την ανακύκλωση και το περιβάλλον.

B3β. Προτεινόμενη λειτουργία

Η προνομιακή θέση του Εργαστηρίου, όπως και ο περιβάλλον χώρος βοηθάει για μια ευρύτερη χρήση του χώρου και ως τόπου συνάντησης. Για την κύρια λειτουργία του, ωστόσο, προτείνεται η συνεργασία με φορείς που ευαισθητοποιούνται στο περιβάλλον, αλλά και η άμεση σύνδεση με το μικρό βοτανικό κήπο που υπάρχει σε άλλο σημείο.

B4. Κέντρο Νεότητας

B4α. Προηγούμενη χρήση – υπάρχουσα κατάσταση

Τα δύο κτίρια που αποτελούν το Κέντρο Νεότητας βρίσκονται σ' ένα σημείο που θα μπορούσαν να συγκεντρώσουν νεανικό πληθυσμό, ειδικά στους εξωτερικούς χώρους, όταν ο καιρός το επιτρέπει.

Στο χώρο υπήρχε ένας υποτυπώδης εξοπλισμός, ενώ υπάρχει κι ένα μικρό καφέ – μπαρ. Σταδιακά, διάφορες ομάδες και εθελοντές λειτούργησαν το χώρο, ενώ μια οργάνωση εθελοντών τον λειτουργεί και τώρα μερικές μέρες την εβδομάδα.

Επίσης, ο χώρος έχει χρησιμοποιηθεί για μαθήματα μουσικής σε βιολί και φλάουτο, από το Ωδείο της Νεάπολης.

B4β. Προτεινόμενη λειτουργία

Το Κέντρο Νεότητας μπορεί να αναδειχτεί σ' ένα σημαντικό κομμάτι της ΠΓ. Σε μια εποχή όπου οι νέοι και οι νέες ωθούνται σε πιο ατομικιστικές πορείες και επιλογές (στην εκπαίδευση, στη διασκέδαση, ακόμα και στην επικοινωνία), αποτελεί μεγάλο στοίχημα η δημιουργία ενός χώρου όπου θα υπάρχουν δραστηριότητες και λειτουργίες που θα σκοπεύουν στη συνεργασία και την ώσμωση.

Ακριβώς γι' αυτό, θα πρέπει εκτός από τη συνεχή λειτουργία του ως εντευκτηρίου να έχει πολλές και συγκεκριμένες δράσεις και ομάδες που θα εμπλουτίζουν τη λειτουργία του.

B5. Εργαστήρια Αγγειοπλαστικής

5α. Προηγούμενη χρήση – υπάρχουσα κατάσταση

Τα δύο κτίρια που αποτελούν το εργαστήριο αγγειοπλαστικής είναι δίπλα στο Κέντρο Πληροφόρησης και μπορούν να προσφέρουν μια ωραία εικόνα στον επισκέπτη για μια τέχνη που άνθισε στο παρελθόν.

Τα εργαστήρια χρησιμοποιήθηκαν με επιτυχία σε μαθήματα αγγειοπλαστικής, πηλού και άλλων κατασκευών σε ανέργους, ενώ εκτέθηκαν στο χώρο και κάποιες από τις δημιουργίες. Οι συμμετέχοντες κατασκεύαζαν με πηλό αντικείμενα, τα οποία η καθηγήτρια τα έψηνε στο δικό της χώρο και κατόπιν τα έφερνε ξανά στο Εργαστήρι για να τα ζωγραφίσουν και να τα διακοσμήσουν.

B5β. Προτεινόμενη λειτουργία

Σε συνεργασία με μεμονωμένους καλλιτέχνες και φυσικά με όσους είχαν ήδη συνεργασία με το χώρο, μπορεί να συνεχίσει η λειτουργία των μαθημάτων και της γενικής λειτουργίας της ΠΓ, με την προσθήκη των πρωινών για τα σχολεία. Ιδανική η χρήση από ένα συγκεκριμένο καλλιτέχνη που θα το έχει ως εργαστήριο του.

B6. Εργαστήριο Φωτογραφίας

B6α. Προηγούμενη χρήση – υπάρχουσα κατάσταση

Το κτίριο του Εργαστηρίου Φωτογραφίας μπορεί να αποτελέσει πόλο έλξης για τους λάτρεις της φωτογραφικής τέχνης.

Μέχρι στιγμής δεν έχει χρησιμοποιηθεί καθόλου και για κανέναν λόγο.

B6β. Προτεινόμενη λειτουργία

Μπορεί η ψηφιακή φωτογραφία να έχει επικρατήσει, αλλά το φιλμ και η εμφάνιση έχει ακόμη πολλούς εραστές και σίγουρα μια εκπαιδευτική δραστηριότητα που θα ενδιαφέρεται και γι' αυτά θα είναι πολλαπλά χρήσιμη.

B7. Εργαστήριο Μουσικών Οργάνων

B7α. Προηγούμενη χρήση – υπάρχουσα κατάσταση

Το κτίριο που προορίζεται για εργαστήριο κατασκευής μουσικών οργάνων, αν και μικρό, διαθέτει χώρους που θα μπορούσαν να φιλοξενήσουν έναν τεχνίτη και κατασκευαστή.

Αν και έγιναν προσπάθειες να χρησιμοποιηθεί ο χώρος από κάποιον τεχνίτη, μέχρις στιγμής αυτές δεν καρποφόρησαν.

B7β. Προτεινόμενη λειτουργία

Πέρα από τεχνικές λεπτομέρειες που θα συζητηθούν, η ιδέα είναι να υπάρχουν σεμινάρια κατασκευής μικρών μουσικών οργάνων. Ο κάθε συμμετέχων θα κατασκευάζει το δικό του όργανο, το οποίο και θα παίρνει στο τέλος των μαθημάτων.

Παράλληλα, θα δίνονται συναυλίες παραδοσιακής και λαϊκής μουσικής στον περιβάλλοντα χώρο, μικρά μουσικά δρώμενα, που μπορούν να εμπλουτίζονται με πολλούς φιλοξενούμενους καλλιτέχνες.